

PROGNOSE VOOR HET JAAR 1957

28 december 1956

Goedenavond vrienden,

Aan het begin van deze avond wil ik u er nog op wijzen, dat wij niet alwetend of dat wij onfeilbaar zijn en dat dientengevolge van u verwacht wordt, dat u ook zelfstandig nadenkt.

Deze avond is het eerste gedeelte gewijd aan onze jaarlijkse prognose. Ik kan mij voorstellen, dat er onder u zijn die menen, dat dit van minder belang is. Aan de andere kant zijn het juist deze prognoses, die vaak de aandacht op ons werk kunnen vestigen. Wanneer dus het gebrachte u minder zou interesseren of naar uw inzicht minder passend zou zijn, verzoeken wij u ook het propagandistisch standpunt hier mede in acht te willen nemen en dus zien naar de waarde, die een dergelijke voorspelling naar buiten toe kan hebben.

In de eerste plaats moet ik u natuurlijk nog even vertellen, hoe wij tot onze voorspellingen komen. De voorspellingen van onze Orde zijn gebaseerd op waarschijnlijkheid(be)rekening. Dit betekent; wij houden in de eerste plaats alle ontwikkelingen op aarde voortdurend in het oog. Daarnaast zien wij de gemiddelde gedachtenstromingen, de invloeden, die op aarde op kunnen treden. Als resultaat kunnen wij toekomstige ontwikkelingen soms betrekkelijk scherp vooruit zien. Daarnaast maken wij van het eigenaardige verschijnsel gebruik: tijd, dat in onze wereld - zoals u weet - een kenbare en meetbare factor is geworden. Wij kunnen in de tijd dus ook feitelijke toestanden waarnemen. Deze feitelijke toestanden zijn zeer moeilijk te herleiden tot gebeurtenissen op een bepaald ogenblik. Wij verwerken ook deze dus in een waarschijnlijkheids-(be)rekening, waarbij wij aannemen, dat de ontwikkeling - door ons waargenomen volgens de huidige tendensen dan - dan waarschijnlijk verwerkelijkt zal zijn. Dat wij met deze predicties op een gegeven ogenblik natuurlijk dingen zeggen, die pas jaren later gebeuren, is praktisch niet te vermijden. Dat wij ons soms daarbij zullen vergissen is zeker niet uitgesloten of onmogelijk. Wij menen echter, dat het totaal van onze voorspellingen een redelijk en aanvaardbaar percentage dat ook u een voorstelbare juistheid geeft.

Dan wil ik verder nog op een andere kant wijzen van deze prognose. Een reeks van ontwikkelingen, die wij vooruitzien en redelijk in tijd kunnen plaatsen, zullen pas later en soms in licht gewijzigde vorm u ter kennis worden gebracht. Het is namelijk zo, dat onze berichtgeving zo feitelijk mogelijk is. De berichtgeving op aarde echter is altijd meer of minder tendentiekus. Ook daardoor is het dus mogelijk, dat bepaalde verschuivingen optreden. Wij vinden het prettig, wanneer u aan de hand van een verslag, dat ook van deze avond wordt gemaakt, u (zich) de moeite getroost om af te turven, waar wij nu gelijk hebben gehad en waar niet. Dat zal u dan tevens een inzicht geven in onze mogelijkheden om toekomstige gebeurtenissen te overzien en daarmee thans rekening te houden.

Nu dan onze troonrede. Wij zullen deze keer maar dicht bij huis beginnen.

Nederland.

Gezien de huidige ontwikkeling in Nederland moet worden aangenomen dat het volgende jaar een voortzetting geeft van de wedloop in lonen en prijzen. Ongeacht alle regeringsmaatregelen tot prijsbeheersing, zullen de lonen bij de prijzen steeds meer achter lopen. Bijzondere verhogingen - ondanks maatregelen gericht op het tegendeel - zijn ons inziens te verwachten bij bepaalde voedingsartikelen. Wij denken hierbij aan een prijsverhoging - relatief - van groente en fruit, conserven, suiker en suikerwaren, koffie, thee en enkele andere genotsmiddelen. Enige uitzondering hierop zullen de tabakswaaren uitmaken, die door verwerking van binnenlandse producten, vele goedkopere merken sigaren, sigaretten, pruimtabakken en shagtabakken aan de markt zullen zien verschijnen in dit jaar. Maar dit kleine voordeel voor de vader des huizes zal ongetwijfeld nodig zijn, daar de lasten, die hem worden opgelegd in het komende jaar hoger worden. De moeilijkheden, die hij zal ondervinden bij aanschaf van kapitaalsgoederen en grotere goederen zullen eveneens zo zeer toenemen, dat hij blij zal zijn een dubbeltje te sparen op een pakje sigaretten.

Wat betreft de huidige regering? Hierin zijn enkele kleine conflicten te verwachten. Maar deze conflicten zullen toch niet een zodanig politiek belang krijgen, dat zij werkelijk Nederlands positie in de wereld beïnvloeden. Dit geldt ook voor Nederlands houding ten opzichte van Nieuw-Guinea.

Er is namelijk alle reden om aan te nemen dat ongeveer de helft van het komende jaar voorbij zijnde, ook internationaal bemoeiingen zullen plaats vinden met het gebied Nieuw-Guinea en dat Nederland positie hierin zal moeten kiezen. Wij menen, dat dit in het komende jaar nog geen feitelijke uitwerking zal hebben. En dat van Nederlandse zijde uit ten hoogste enige spanningen ontstaan. Daar zal het wel bij blijven.

De industrieën in Nederland krijgen een zware tijd. De concurrentie op Europese markt wordt aanmerkelijk veel groter. Ook vanuit West-Duitsland. Daar staat tegenover - gezien de huidige wereldsituatie - dat een plotseling oplopen en vallen van de grondstofprijzen vaak werkelijke waarden van opgeslagen voorraden zodanig zal doen variëren, dat er bankkredietmoeilijkheden kunnen ontstaan. Het komende jaar brengt voor de middenstand een hele reeks van moeilijkheden en faillissementen. Wat de arbeidersstand betreft, kan erop worden gerekend, dat ook hier water in de wijn zal moeten worden gedaan. Dat dit in verschillende steden een soort opstand tegen het Nationaal Vakverbond met zich mee zal brengen, is naar onze mening niet te voorkomen. Dit zal zich uiten zowel in bepaalde stakingen als pogingen om onafhankelijke partijen op te richten, die niet met de regering overleggen, maar alleen arbeidersbelangen voorstaan. Lukken zullen deze mijns inziens niet.

Wat betreft defensie, is het interessant op te merken, dat in Nederland op het gebied van vliegtuigbouw een interessante ontwikkeling ten aanzien van militaire vliegtuigen te verwachten is. Mogelijkerwijze zullen dezen een stimulans betekenen voor de Nederlandse vliegtuigindustrie. Daar staat tegenover dat verschillende vliegtuigen, militaire vliegtuigen, verloren zullen gaan, waarnaast ook weer een Nederlands verkeersvliegtuig in ernstig gevaar komt en misschien zelfs verloren gaat. In de scheepsbouw zullen materiaal- en arbeidsmoeilijkheden het onmogelijk maken de thans lopende portefeuille van opdrachten volkomen feilloos af te werken. Dit zal overigens niet bezwaarlijk blijken, daar ook elders het plaatsnemen van opdrachten moeilijk is. En de leveringsduur lang. Wel zal Nederland zien, dat een groot passagiersschip ernstige schade oploopt en - voor zover wij na kunnen gaan - een vrachtvaarder met passagiersaccommodatie zal ondergaan. Beide vaartuigen varen onder Nederlandse vlag.

Dan heb ik hiermede zo ongeveer alles verteld, wat in Nederland belangrijk is. Ik geloof niet, dat u zich interesseert voor het feit, dat nog zeer veel strijd over de voetbalpool zal ontstaan of over het feit, dat het beroepsvoetbal in moeilijkheden komt. Het zijn bijkomstigheden, over Nederlandse sportsuccessen zal in het komende jaar niet te veel worden gesproken. Wij doen beter ons oog te richten op het buitenland. Daar is allereerst de buurman, met wie Nederland - willens of niet - veel mee te maken heeft.

West-Duitsland.

In West-Duitsland is de welvaartsontwikkeling op het ogenblik wel zodanig geweest, dat economische moeilijkheden niet uit kunnen blijven. Naast successen van de industrieën zullen ongetwijfeld stakingen, onlusten voorkomen en politieke moeilijkheden ontstaan. Degene, die de meeste van deze moeilijkheden te verwerken krijgt, zal waarschijnlijk Adenauer (CDU; Red.) zijn en degene, die het meeste voordeel hieruit trekt, Ollenhauer (SPD; Red.). In de mijnbouw is een ramp te voorzien. De stad Berlijn zal ook in dit jaar getuige worden van demonstraties, moeilijkheden en het is zelfs mogelijk, dat een kleine revolutie plaats vindt in Oost-Duitsland, beginnende in Oost-Berlijn.

Voor West-Duitsland zal dit dan, behalve een verscherpen van grensbewaking oost-west, weinig uitmaken, naar ik meen. Van een Russische inval in West-Duitsland is mijns inziens geen sprake. Wel zal er sprake zijn van enige moeilijkheden betreffende handel en ruilverkeer, waarbij bv. Oostenrijk zijn aandeel in de produktiemoeilijkheden zeer zeker zal krijgen. Zal de natuur zich in het komende jaar zich daar rustiger gedragen en zijn ook anderzijds nieuwe bronnen van welvaart daar aan te boren, toch menen wij, dat juist de produktie van zwaardere goederen - machines e.d. - in Oostenrijk een ernstige klap zal krijgen. Ook in Oostenrijk moet dan gerekend worden met kleine onlusten, stakingen e.d., zonder overigens met al te grote resultaten.

Zwitserland.

Zwitserland zal dit jaar zijn inkomen zien slinken. Het is zelfs aannemelijk, dat Zwitserland voor het eerst sinds lange tijd genoopt zal zijn zich, ter handhaving van de welvaart daar, (zich) met het buitenland in verbinding te stellen.

Frankrijk.

Frankrijk staat er minder gunstig voor. Een voortdurend verval van aanzien van Frankrijk, gepaard gaande met steeds grotere economische moeilijkheden, waarbij ten koste van het gehele volk

door kleine groepen voortdurend grote gunsten worden afgedwongen, brengt met zich mee, dat het absolutisme er steeds sterker zal worden. Dit brengt met zich mee, dat alle groeperingen, die voor een dictatoriaal bestel voelen, maar vooral de partijen van de redeloze opstandige, onder Poujade rechtse Franse politicus; Red.), wel weer sterk op de voorgrond zullen komen. Dat de koloniale moeilijkheden in het komende jaar voor dit land zullen voortbestaan is logisch en door ieder al te voorzien.

Italië

Hier zijn ook enkele moeilijkheden te verwachten. In de eerste plaats zullen er in de Po-vlakte moeilijkheden zijn door de optredende overstroming, die dit jaar meer dan normaal schade zal aanrichten. In de tweede plaats echter kan worden gerekend met oproerigheid, opstootjes en dergelijke in verschillende van de grote steden daar. Rome zelf zal zich - door de gezondheidstoestand van de Paus - geplaatst zien voor een nieuwe periode van neerslachtigheid. De opbouwplannen in het Zuiden van de laars zullen daar de toestanden verbeteren, zodat een verschuiving van de bevolking naar het Zuiden toe beginnen zal in dit jaar. Op Sicilië zijn nog steeds moeilijkheden.

Spanje.

Generaal Franco zal voor nieuwe moeilijkheden komen te staan, daar zijn gezag, - zij het, dat hierover niet veel gepubliceerd is - het laatste jaar hier en daar al wat beknot werd, nu mede door een gewelddadig optreden van Falangisten, waarschijnlijk geheel teniet zal worden gedaan, waarbij de enige mogelijkheid voor hem is - om aan het bewind te blijven - vóór september van het volgende jaar bepaalde rechten toe te staan. Zou hij dit niet, dan zou de partij van de Monarchisten, die in het afgelopen paar jaren steeds meer aanhangers heeft gewonnen, een poging kunnen doen om het gezag in eigen handen te nemen. In dat geval zijn hier opstanden en bloedvergieten, misschien burgeroorlog, te verwachten in november.

Portugal.

Wat dit land betreft, een teruglopen van de welvaart betekent gelijktijdig een stopzetten van veel openbare werken in het laatste jaar daar begonnen en volbracht, zodat ook hier de regering - onder dwang van de bevolking - vele concessies zal moeten doen.

Voor zowel Portugal als Spanje geldt - evenals voor alle andere landen, die koloniale betrekkingen hebben - een tijd van toenemende spanningen en moeilijkheden, waarbij het op de duur onmogelijk zal blijken, eigen gezag in deze koloniën verder te handhaven.

En dan natuurlijk Engeland.

Engeland staat voor een hele reeks van veranderingen. Het optreden van Anthony Eden heeft al voor Labour een zeer sterke impuls geschapen in veel gebieden, die tot nu toe nog conversatief waren. Dat dit zich voort zal zetten in het komende jaar, is logisch. Daar Eden zelf in zijn gezondheidstoestand, die op het ogenblik al wankel is, nog meerdere malen instortingen zal ervaren in het komende jaar, zodat mogelijk zijn leven ook nog in gevaar komt, is aan te nemen, dat Eden zal vallen en - zo hij niet valt - hij zich slechts zal kunnen handhaven door in de lijn van Labour te gaan en wel van de meer linkse partijen van Labour. Zoals u weet zijn daar groeperingen. De industrie in Engeland zal moeilijkheden ondervinden. Men zal ze trachten op te lossen door verschillende stakingen. Daar zijn te verwachten een vervoerstaking, staking in het mijnbouwbedrijf en verschillende stakingen in het industrie- en textielgebied. Deze komen voort uit een verminderde productiviteit van de Engelse arbeider - al jaren lang is deze vermindering aan de gang - en een poging om deze productiviteit op te voeren. Dat dit voor Engeland ernstige consequenties kan hebben is duidelijk. Maar deze zullen zich vermoedelijk over twee en half jaar uiten.

Noorwegen, Zweden en Denemarken.

In Denemarken verwachten wij een ziekte, eventueel een sterfte, in het koningshuis; verder economische moeilijkheden, onder andere door het wegvallen van een deel van de export. Zweden zal moeilijkheden krijgen door de gevoerde welvaartspolitiek, die thans bij gewijzigde economische verhoudingen op de wereld niet meer te handhaven zal zijn na juli. Ook in Noorwegen zullen kleinere moeilijkheden optreden. Ik meen echter, dat Noorwegen van de Scandinavische landen het er het best voor staat.

Het Oostelijk blok.

In het Oostelijk blok is in de eerste plaats een verandering van politiek te verwachten. Deze verandering van politiek kan zeker niet plaats vinden zonder een wisseling van leidende persoonlijkheden. Dat verschillende personen als Boelganin en Chroetsjef daar wel het slachtoffer van zullen worden staat voor ons praktisch vast. Een nieuwe vorm van denken en wereldverovering zal zeker dan ook opgeld doen. Mogelijkerwijze mede onder invloed van Molotov, die - een ogenblik naar voren komende - naar mijn inzien zich niet zal kunnen handhaven. Dit betekent, dat de politiek van Rusland ten opzichte van de deelgebieden zal zijn voor de landen, die men nu eenmaal aan het blok heeft onderworpen, het schijnbaar toestaan van een grotere vrijheid, waarbij gebruik wordt gemaakt van enkele personen in de regeringen om daar (op) deze wijze toch het eigen gezag volledig door terreur te kunnen handhaven.

Dit houdt in dat in Polen een meerpartijensysteem zal worden toegelaten, maar dat de leidende figuren, die niet onder één hoedje spelen met de communisten, wel zeer snel zullen overlijden. Voor Hongarije houdt dat in, een gedeeltelijke terugtrekking van de troepenmacht van de Russen daar, gepaard gaande met een val van Kadar en het oprichten van een nieuw bestuur, waaronder verschillende figuren, die tot nu toe daar niet bekend waren. Van een vooruitkomen van Nagy mag hier niet worden gesproken.

In Roemenië zullen wij ook een poging zien om een meer nationalistisch bestel te krijgen, waarbij de verschillende opstanden en opstootjes, stakingen en dergelijke, mede de doorslag geven voor een andere regering. Dit zelfde geldt praktisch voor alle gebieden. De gewelddadigheden in Odessa en Kiev zijn op het ogenblik wel een beetje tot stilstand gekomen. Wij menen echter, dat juist gezien de nieuwe politiek, de Georgiërs, de mensen in het zuiden van Rusland, een nieuwe regeringsvorm krijgen, die hen tijdelijk zelfs ongeveer gelijk zal stellen met de hoofdregering in Moskou. De Baltische Provincies zullen een schijnbare vrijheid krijgen, waarbij een vergrootte exploitatie en een ook vergrootte export van mensen van deze landen uit naar voor de Sovjets belangrijke industriegebieden onvermijdelijk is.

Dan heb ik hiermede een dergelijk overzicht gegeven van wat er gebeuren kan en naar ons inzien gebeuren zal in Europa. Maar er zijn natuurlijk nog andere gebieden, die onze aandacht waard zijn.

En één daarvan is Afrika.

In Afrika zullen voortdurend schermutselingen wel voortgaan. Een ietwat gedwongen vrede, gesloten tussen de regering Nasser en Israël, zal waarschijnlijk leiden tot verandering in de politieke constellatie van het Islamblok. Mogelijkerwijze betekent dit tevens een zich afscheiden van Turkije van de Westerse banden en het toetreden tot dit Islamblok, maar nu wel volledig. Israël zelf zal verschillende regeringsmoeilijkheden krijgen. Nasser zal zijn invloed zien tanen en aan het einde van het jaar daar niet meer het regeringshoofd zijn.

Wat betreft Cyprus zullen hier ook internationale maatregelen worden voorgesteld, die naar mijn inzien kans hebben op een proeftijd, een zekere verwezenlijking onder het oog der Verenigde Naties, zonder dat werkelijke resultaten worden geboekt. Griekenland zal trachten hier mede te intrigeren en hierdoor verstrikt raken in de conflicten met het Oosten. Het meewerken van verschillende gebieden als Irak en Iran met de Griekse politiek, zal voor de staatshoofden ook daar een zeer gevaarlijke tijd scheppen. Ook dezen komen dus wel in gevaar.

Azië.

In Azië zelf verwachten wij voor India ook slechte aspecten. In India is op het ogenblik de politiek van Nehroe zodanig suprême geworden, dat een val van Pandit Nehroe gelijk zou staan met een omwenteling binnen dit gebied. Dat Nehroe op het ogenblik te ver is gegaan in zijn poging om met twee partijen goede vrienden te blijven, is in het afgelopen jaar duidelijk geworden. Dat hij niet slaagt in het komende jaar zich te handhaven lijkt ons niet slechts aannemelijk, maar zo goed als zeker. Dit zou tevens inhouden, als reflex, moeilijkheden in Pakistan. In het hele zuiden van Azië dus oproer, onlusten, verandering van staatstendensen.

China.

In het noorden van China zullen verschillende van de thans regerende figuren vallen. Zover wij na kunnen gaan behoort Mao daaronder niet. Toch zal dit resulteren in een gehele verandering van de binnenlandse Chinese politiek, als gevolg van de agressiviteit die men tot nu toe - zij het bedekt of openlijk - heeft betoond tegenover andere landen. Een grote verandering in de organisatie van het Rode Leger in China is tevens te verwachten.

Enkele natuurrampen, die daar optreden, zullen - zoals ook in andere gebieden in Azië - slachtoffers eisen. Dat deze rampen zodanig groot zijn, dat zij onoverkomelijke hinderpalen vormen voor een logische ontwikkeling van de politiek en economie, lijkt mij niet waarschijnlijk.

Siberië zal te lijden krijgen onder hevigere opstanden dan dit jaar. Ofschoon hierover niet veel openbaar zal worden, mag toch gerekend worden, dat de Siberische produktie vanaf maart - april grotendeels uit zal vallen. Deze toestand zal kunnen voortduren tot september – oktober. Voor Rusland betekent dit een grote slag.

Ik heb hier nu weer verschillende aspecten genoemd en zal nu nog Japan aan moeten stippen. In Japan, een verdere toenadering tot Rood-China, een steeds meer belligerente (oorlogs; Red.) houding tegenover Amerika, zowel als tegenover nationalistisch China. Eisen tot teruggave van de eilanden, die door Amerika thans nog als basis bezet worden gehouden, waar Japan dus alleen over eigen onderdanen het burgerlijk recht uit kan uitoefenen, zullen sterk hoorbaar worden en mogelijkerwijze zal naar onze mening Amerika niet geneigd zijn hier toe te geven en zo een aanleiding vormen tot een absolute vervreemding tussen Japan en Amerika.

Indonesië.

Hier zal de toestand, zo verward als zij thans is, wel blijven. Enkele kleine natuurrampen zijn ook in dit gebied te verwachten, daarnaast pogingen om nieuwe deelstaten op te richten en pogingen om deze pogingen tot oprichten van deelstaten weer de kop in te drukken. In de loop van deze tijd zal waarschijnlijk Soekarno wel zijn invloed verliezen en zal zelfs, in sommige gebieden althans, de uiterst links georiënteerde partijen een mogelijkheid worden gegeven tijdelijk naar de macht te grijpen. Het ingrijpen door andere meer rechts gezinde partijen hierop brengt met zich mee, dat voor de Europeanen in deze gebieden geen al te grote gevaren te vrezen zijn, tenzij zij zich te midden van opstandige mensen bevindend, in gevechtshandelingen gemoeid zouden worden, terwijl ook de bezittingen van Europese maatschappijen waarschijnlijk veiliger zullen zijn dan voordien. Op te merken is, dat mogelijkerwijze aan het eind van het jaar olieboringen op verschillende eilanden verbeteringen van de exportpositie van Indonesië met zich mee kunnen brengen.

Amerika.

Canada bevindt zich op dit ogenblik in een periode van ontginning. Deze ontginning betekent een uitbreiding van de bewoonbare, beschaafde gebieden naar het noorden toe. Begonnen met het aanleggen van vliegvelden, heeft langzaam maar zeker een industrie zich naar het noorden gevestigd, die daar voortdurend rijke bronnen vindt en mineralen en daarnaast in het komend jaar nog wel eens verschillende wetenschappelijke feiten aan het licht zou kunnen brengen bij sommige mijnontginningen. Voor Canada is dus te spreken van een redelijke welvaart. Deze welvaart is zeker veel groter dan die van de Verenigde Staten.

In de Verenigde Staten zal de gezondheidstoestand van Eisenhower het huidige regime wel aanmerkelijk veel moeilijkheden bezorgen. Ja, wat meer is, de Verenigde Staten zullen zich door volksstemmen en intriges van de verschillende senatoren wel genoopt zien om hun buitenlandse politiek aanmerkelijk te wijzigen in het komende jaar. Dat dit een terugslag zal hebben op de interne toestand van de Verenigde Staten begrijpt men daar thans nog niet. Een uitbreiding van het werkeloosheidsprobleem, een wanhopig zoeken naar nieuwe exportmarkten, zou het gevolg hiervan zijn. De welvaart in de Verenigde Staten is, evenals de welvaart in Nederland, wankel.

Mexico.

Mexico ontwikkelt zich in de komende tijd. Het zal zeer zeker ten opzichte van de Verenigde Staten een gunstige ontwikkeling doormaken. De daar nieuw gestichte industrieën zullen grote rendementen af kunnen werpen. Kapitaal, dat vlucht voor onzekere toestanden elders in de wereld, zal hier belegd worden. Het resultaat is dat de regering van Mexico alles zal doen, om de heersende toestanden zoveel mogelijk te stabiliseren en een zo groot mogelijke arbeidszekerheid te scheppen. Daarnaast zullen hier enkele ontdekkingen worden gedaan in verband met de oude tijd. Die werpen een nieuw licht op de beschaving van de Inca's en de daar vóór bestaande periode. Dat de Indianen hierbij een ogenblik zullen menen, dat de Inca is teruggekeerd en niet alleen in Mexico, maar ook in verschillende staten van Zuid-Amerika, is als ogenblikkelijk verschijnsel misschien interessant, maar voor de ontwikkeling van de wereld niet belangrijk.

Rond het Panama-kanaal zullen wel enige spanningen blijven bestaan maar deze zijn hoofdzakelijk een poging tot afpersing. Dit wil zeggen dat men voor de rechten, die op deze 10 mijl brede strook is gegeven aan de Verenigde Staten, die zoals u weet volgens verdrag dit kunnen beschouwen als

deel van hun eigen grondgebied, een grotere betaling en grotere voordelen zal trachten te bereiken. Deze pogingen kunnen - gezien de zwakte van de Verenigde Staten op het ogenblik - waarschijnlijk slagen.

Brazilië.

In het zuiden vinden wij niets dan opstanden. Ofschoon Brazilië een gunstige ontwikkeling tegemoet gaat, kan hier toch worden gerekend met enkele opstandige bewegingen.

Argentinië.

Hier zullen hernieuwde staatsgrepen, waarbij ook de Peronisten een rol spelen, veel onrust baren en waarschijnlijk ook een redelijke economische ontwikkeling in het komende jaar onmogelijk maken.

Voor verschillende andere kleinere staten geldt hetzelfde. In Chili is het opmerkelijk dat vanuit religieuze gronden een opstand zal plaats vinden.

Ondanks al deze opstandigheid zal de gemiddelde welvaart en belangrijkheid van Zuid-Amerika voor de gehele wereld toenemen en niet afnemen.

Zo heb ik hier een beeld gegeven van wat ongeveer gebeurt. Nu een paar punten welke misschien interessanter zijn.

De wetenschap heeft het op het ogenblik zo ver gebracht, dat men in staat is het klimaat aanmerkelijk te beheersen in de grotere gebieden. Experimenten daarmee zullen onder andere in de dust-bowl-gebieden in de Verenigde Staten plaats vinden. Daarnaast echter ook in andere landen. De wetenschap zal hiermee nog niet komen tot een redelijke en aanvaardbare formule, die in alle gebieden gelijkmatig toepasselijk is. Maar wel zal men door de opgedane ervaringen in staat zijn veel te veranderen aan het weertype, dat te schadelijk is voor de mens in de drogere klimaten. Dit zal leiden tot hernieuwde experimenten in woestijngebieden, waarbij ik denk aan Nevada, maar ook aan de Sahara.

De conceptie die men op het ogenblik heeft over het heelal, zal ook aanmerkelijk veranderen. Zoals u weet, dacht men tot nu toe aan een onbeperkt zich uitdijend heelal en is dit al in het laatste jaar enigszins gecorrigeerd aan de hand van nieuwe waarnemingen. Men is nu gekomen aan een heelal, dat zijn uitbreiding voortdurend vertraagt, waarbij dus een eindigheid van uitbreiding voorstelbaar is. Nieuwe waarnemingen zullen hier doen kennen, dat sprake is van meerdere uitbreidingsgolven, zodat de nu waargenomen fenomenen niet betrekking hebben op een thans nog of een ongeveer nog zo bestaande toestand, maar op een toestand, die al lang verlaten werd voor een kerende beweging. De theorie over de vibratie van het AI, die hieruit voortvloeit, zal waarschijnlijk eerst aan het einde van het volgende jaar enige publiciteit verwerven, populair eerst aannemelijk worden gemaakt na waarschijnlijk 2 tot 3 jaar.

Dan is het interessant op te merken, dat de proeven met ruimtevaart, kunstmanen en dergelijke nu ook publiekelijk zullen plaats vinden en dat de resultaten, die worden gepubliceerd, niet alleen betrekking zullen hebben op de thans te nemen proeven, maar ook op al genomen proeven, die tot nu toe ernstig geheim werden gehouden.

Een reeks van atoomexplosies is nog te verwachten. Ondanks alle verklaringen, die men hierover eindelijk op zal houden, kunnen wij verwachten, dat tenminste een reeks van 15 atoombomexplosies het komende jaar zal plaats vinden. De gevolgen hiervan zullen dan kenbaar en ernstig zijn in de gebieden, waar zij plaats vinden. Het resultaat zal waarschijnlijk zijn, dat in de Verenigde Naties een resolutie wordt aangenomen, waarbij het gebruik van atoomwapens verboden wordt. Gelijktijdig zullen wetenschapsmensen een nieuwe methode vinden om gebruik te maken van atoomkracht voor vreedzaam gebruik, waarbij het huidige reactorprincipe volledig wordt verlaten. Dit principieel zeer verschillend principe zal slechts aan zeer kleine machines worden getoetst, mogelijkerwijze wordt dit geheim gehouden. Ik meen echter, dat oktober-november wel de maand zal zijn, dat hieromtrent enige gegevens uit zullen lekken.

Ook is een omwenteling op het gebied van verbrandingsmotoren, gasverbrandingsmotoren en vergassers te verwachten en wel speciaal in de Sovjet-Unie. Nu al bestaan de principes daar en zullen ze verder ontwikkeld worden en worden toegepast voor luchtvaart, maar ook voor landvoertuigen. Nieuwe methoden om in de Poolgebieden te leven zijn ook te verwachten als resultaat van experimenten in het afgelopen jaar. Publicaties hierover zullen wel zeer vaag blijven. Desondanks zullen enkele nieuwe bases worden gevestigd, die enig opzien baren, waaronder een nieuwe en vaste basis aan de Zuidpool door de Verenigde Staten.

Wat betreft de militaire ontwikkeling zullen wij een ommekeer in de strategie meemaken. Dit is een pijnlijke kwestie voor veel van de oudere leidende figuren, die zich niet aan zullen kunnen passen aan de methoden, waarbij buiten infanterie praktisch alle gespecialiseerde wapens meer en meer op de achtergrond worden geschoven voor een nieuwe technische afdeling, die zich hoofdzakelijk bezig houdt met geleide projectielen, voorzien van verschillende explosieven. Dit zal tevens betekenen in de Verenigde Staten, dat de strijd tussen de verschillende wapens, - luchtmacht, marine en landmacht - veel feller wordt. Het zal ook betekenen een vermindering van het Rode Leger in aantal. Het zal verder een verandering betekenen van menig militair budget, waarbij meer en meer onder X-posten, of zogenaamde geheime posten, grote bedragen van deze begrotingen worden ondergebracht.

De geneeskunde gaat verder met haar zoeken naar ziektenverdrijvers. Daarbij zijn naast de polio, dus kinderverlamming, op dit ogenblik t.b.c. en kanker aan de beurt in de nieuwe ontwikkeling. Ook zullen nieuwe publicaties volgen over hartonderzoek en een methode worden aangeduid, waarbij de veelvuldige hartkwalen van deze tijd althans enigszins kunnen worden bestreden. Van een werkelijke oplossing van het probleem "kanker" kan in dit jaar nog niet worden gesproken. Een verdere oplossing van het probleem "melaatsheid" en het werken door een wereldgezondheidsdienst hiermede, vooral in de Aziatische landen, zal verbluffende resultaten teweeg brengen.

Nieuwe proeven op het gebied der warmte- en koudetechniek brengen een mogelijkheid tot geheel nieuwe verwarmingsprincipes, die met betrekkelijk weinig kosten hele steden zouden kunnen verwarmen. Praktische toepassingen zullen echter in de eerste 10 jaren nog niet plaats vinden. Nieuwe methoden tot energiewinning, in het afgelopen jaar bestudeerd, zullen in het komende jaar verschillende nieuwe centrales doen bouwen. De enkele, die hiervan voltooid zullen worden, zullen bewijzen, dat het inderdaad mogelijk is, ook door het verval der getijden te gebruiken, voor een regelmatige en voortdurende krachtvoorziening, die zowel industrieel als voor huishoudelijk gebruik meer dan voldoende is. Een nieuwe winning van energie uit zonnewarmte zal een ogenblik weer de aandacht trekken, zonder praktisch veel op het ogenblik te kunnen betekenen.

Wij hebben ook nog religieuze omwentelingen te (ver)wachten. In de eerste plaats zal de a-religieuze houding van de moderne wereld zijn weerslag natuurlijk vinden in een steeds scherper en hysterischer optreden van de jeugd. Men zal in sommige gebieden, o.a. in Europa, trachten het bijgeloof van deze jeugd te exploiteren om daardoor althans enigszins haar ongebondenheid te richten. In andere gebieden echter, in Azië, maar ook in Afrika, krijgt het religieus-magisch element steeds sterker invloed. Dit betekent, dat er nieuwe esoterische bewegingen zich gaan ontwikkelen, die zich vooral op de jeugd richten. Voordat zij in Europa werkelijk enige zeggenschap krijgen, enige werkelijke invloed, zal dit nog ongeveer 5 jaren duren, in Azië echter zal deze nieuwe beweging een tegengewicht vormen voor de te materialistische instelling, die èn door het Westen èn door het Oostelijk Blok op het ogenblik te veel daar worden gepredikt.

Ja, er zijn hier en daar verder nog een paar natuurrampen, maar dat is een aflopende cyclus. Dat is niet zo ernstig meer. Ik geloof wel, dat ik daarmede de meeste punten heb gehad. Wanneer ik iets over heb geslagen, waar u iets over wilt weten, zegt u mij dat dan; ik zal dan zien of wij daar gegevens over beschikbaar hebben.

Vraag: De wereldfinanciën?

De wereldfinanciën, mijn waarde vriend, berusten op een waan. Namelijk op een waan, dat geld werkelijke waarde zou hebben. Geld heeft slechts dan waarde, wanneer de produktie, dus arbeidskracht, plus materialen in overeenstemming zijn met de in omloop zijnde bedragen. Het feit, dat dit nergens ter wereld op het ogenblik meer het geval is, betekent, dat geld steeds meer en meer zijn waarde gaat verliezen. En dat de grotere transacties, waarbij men steun op bepaalde gebieden verliest, wil verlenen, in feite een verlies zou kunnen betekenen voor degenen die de kredieten geven. Dat wil ook zeggen, dat een voortdurend rijzen, zowel van lonen en prijzen, aan alle kanten te verwachten is. Deze spiraal is op het ogenblik over de gehele wereld aan de gang. Ik meen dan ook te mogen zeggen, dat de wereldfinanciën op het ogenblik in het slop raken. Dit slop bestaat uit de verlangens van twee partijen. De producent, die in oorlogstijd aan zeer ruime winstmarges gewend, daarnaast ziende, dat deze winst voor een gedeelte door de staat voor eigen gebruik wordt afgeroomd, niet willens is zijn eigen winstmarges te verkleinen.

Aan de andere kant de arbeider, tevens consument, die zeker niet bereid is om zijn eigen levensstandaard te verlagen. Als resultaat blijven lonen en prijzen over de gehele wereld elkaar najagen en zal men in verschillende staten vastlopen. Dit houdt tevens in, dat financiële steun, die door sommige staten aan andere gebieden gegeven wordt, op de duur meer en meer fictieve waarden zullen zijn met steeds minder werkelijke betekenis.

Vraag: Hoe gaat het met het Koninklijk Huis?

Antwoord: Het Koninklijk Huis zal ongetwijfeld nog wel enige moeilijkheden doormaken. Toch meen ik te mogen constateren, dat zowel voor haar particulier leven als ook voor haar openbaar leven Koningin Juliana op het ogenblik een gunstiger periode tegemoet gaat. Voor Prins Bernhard zijn enkele ziekten wat minder aangenaam, vooral waar hij gemaakte afspraken zal moeten verschuiven en moeten afzeggen. Ik geloof dus, dat wij voor het Koninklijk Huis wel tevreden mogen zijn.

De eenwording van Europa lijkt mij een andere kwestie. De poging om een gemeenschappelijke markt te scheppen, zal ongetwijfeld worden voortgezet. Maar uiteindelijk zal zij voortdurend tepletter lopen op de belangen van de kleine partijen in de verschillende landen, die niet geneigd zijn de eigen winstmogelijkheid los te laten en hun eigen productievermogen en de rentabiliteit van hun productie in plaats (van) staatssteun. Elke poging om dus te komen tot een Europese markt betekent in feite slechts een zeer ingewikkelde prijsafpraak, die in feite niet te handhaven is. Dit inziende zal men daarover wel gunstige feiten publiceren, maar in feite al heel weinig doen.

Vraag: Hoe staat het met het wordingsproces van de doorsnee mens?

Antwoord: Voor het komende jaar gezien mogen wij wel zeggen, dat de bestaande toestand wel voortduurt. Wij hebben hier te maken met cycli, die over langere perioden lopen en waar op het ogenblik de komende cyclus, zowel als de aflopende cyclus, gelijktijdig werkzaam zijn op het grootste gedeelte van de wereld. Kan over het algemeen worden gezegd, dat de bewustwording bij kleinere groeperingen steeds intenser zal worden, het zoeken bij de grote menigte evenzeer. Dat de uiterlijke vormen en de uitdrukking, die wordt gegeven aan de innerlijke onrust, echter nog niet zal veranderen, zodat niet gesproken kan worden van een uiterlijke kenbare keer tot de esoterie, maar wel van een verkapt voortschrijdend intensiveren van het geestelijk beleven en het geestelijk werken bij verschillende groepen en groeperingen.

Vraag: En de apartheidspolitiek?

Antwoord: Wij kunnen zeggen, dat de apartheidspolitiek op het ogenblik in de Zuid-Afrikaanse staat verder zal worden doorgevoerd. Dat betekent een verscherping van de conflicten, die daar nu al bestaan en de nodige uitbarstingen. Met andere woorden, men zal in de naam van de menselijkheid en de rechten van de een of andere partij, waarschijnlijk de menselijke rechten voor beide partijen met voeten trachten te treden, wederkerig. Het resultaat zal zijn een verschuiving in de grotere steden, maar ook op het platteland en oproer, opstand, moord en doodslag door kleurlingen en terreur van de blanken uit.

Vraag: Australië?

Antwoord: In Australië krijgen op het ogenblik de arbeidersgroeperingen zoveel macht, dat het redelijk is om aan te nemen, dat de arbeiderspartijen daar het komende jaar het heft wel in handen zullen hebben. Dat zal betekenen, dat in de randgebieden en kustgebieden nogal enige moeilijkheden zullen plaats vinden. Dat echter de ontwikkeling van het binnenland, dat door deze groepen meer met rust wordt gelaten, gunstig zal zijn.

Dit geldt niet voor Nieuw-Zeeland, waar zich een aparte ontwikkeling afspeelt, die gelegen in een democratie, met een zekere gemeenschapsaansprakelijkheid als grondslag, een gunstige sociale en economische ontwikkeling te zien geeft. Ik mag daar bij voegen, dat dit tevens zal leiden tot een zeer sterke selectie van emigratie en een grote beperking van het aantal personen, dat men toelaat, zodat steeds meer hier van een afgesloten gebied zal worden gesproken.

Vraag: En het bezoek van andere planeten?

Antwoord: Daarover zult u waarschijnlijk niet al te veel te horen krijgen. Dat deze wereld nog steeds bezocht wordt door voertuigen en dat nu al een jaar of drie voortdurende pogingen tot contact gaande zijn, ja, dat is wel waar. Het is ook waar, dat men verschillende dingen heeft waargenomen hier op aarde, die men niet langer wil trachten te verbergen. Hieronder zijn voor het

eerst seinen, die op Morseseinen lijken van Venus, gedeeltelijk ontcijferd. Men heeft hierbij bepaalde artefacten (voorwerpen; Red.), die ongeveer 1 jaar, 2 jaar geleden hier werden achtergelaten, mede kunnen gebruiken tot ontcijfering, maar men kan nog niet verder komen dan het ontcijferen van mathematische reeksen en formules. Of hier sprake zal zijn van een wederkerig zenden, is een vraag. Op het ogenblik is er één zender in de Verenigde Staten met een vermogen van 2000 Watt, speciaal gericht in een radargolf lengte op de planeet Venus. Men probeert hier dus inderdaad contact te krijgen. Ik geloof niet, dat dit verder zal lukken. Dat er van massalandingen op aarde sprake zal zijn, hoort volgens mij thuis in de moderne sprookjes. Is dat voldoende?

Vraag: De toestand op Sumatra?

Antwoord: Ik zou willen zeggen, dat de toestand op Sumatra al zolang ernstig is, dat het moeilijk is om daar iets bijzonders over te vertellen. Uiteindelijk is daar op het ogenblik een poging van het militaire gezag uit om de plaatselijke toestand wat beter te stellen. De centrale regering heeft voortdurend getracht om in Java ideale toestanden te scheppen, hopen de door deze gebieden aldus te tonen, buitenlands kapitaal aan te trekken dat de overmatige regeringsuitgaven kan dekken. Men is er niet in geslaagd. Het resultaat is natuurlijk opstandigheid en dergelijke. Maar het werkelijke gevarenpunt van Sumatra ligt dan ook volgens mij in Atjeh. Daar is het al sinds 1870 aan de gang en het zal nog wel even aan de gang blijven. Ik geloof dus niet, dat er hier gesproken kan worden van buitengewone ontwikkelingen wat geldt voor geheel Indonesië; dus een vermindering van Soekarno's invloed en pogingen in bepaalde gebieden om naar links toe te gaan geldt ook voor Sumatra. Evenzeer als dit geldt voor Celebes en voor enkele streken in Borneo. In Ambon zelf is op het ogenblik een uitputtingsperiode gekomen, waarbij van werkelijke vrijheidsstrijd niet veel meer gehoord zal worden. Maar dat men uiteindelijk uit deze verwarring voor zichzelf het vermogen zal vinden om wat meer nationalistisch te gaan denken, is, geloof ik wel, zeker. Maar dat zal in dit jaar, naar ik meen, nog geen gevolgen hebben.

Vraag: Zal er op het gebied van de kankerbestrijding vooruitgang worden geboekt?

Antwoord: Er wordt wel vooruitgang geboekt, maar deze vooruitgang zal vooral bestaan in het bestrijden van de eerste fase. Wat betreft de definitieve bestrijding, van meer gevorderde kanker, meen ik dat men niet veel vooruit zal komen.

(Een verdere vraag over kankerbestrijding.)

Antwoord: Er bestaan bepaalde middelen, die een kankervorming kunnen tegengaan, door middelen, die bv. oraal gegeven worden. Maar de experimenten daarmee zijn al lang aan de gang. Ik meen dus, dat wij dit wel als een bestaand resultaat mogen nemen.

Vraag: En het Salkvaccin?

Antwoord: Een vooruitgang in de bestrijding is er natuurlijk. Dat er nog schandalen voorkomen in de vorm van het Bankschandaal, is naar mijn mening niet te verwachten, maar mogelijk blijft het. Van een werkelijk afdoende bestrijding is nog geen sprake, ik meen ook nog niet in komend jaar.

Vraag: Diabetici?

Antwoord: Daar zijn inderdaad enige vooruitgangen geboekt. Misschien dat nu meer en meer de thans al gevonden rijkelijk beproefde middelen toegankelijk zullen worden gemaakt. Van een werkelijke vooruitgang in deze bestrijding is, meen ik, niet te mogen spreken voor het komende jaar.

Vraag: Over dieptepunten.....

Antwoord: De dieptepunten, die wij op het ogenblik zien, zijn alle meer of min van materiële aard. En alle omwentelingen, die wij hebben aangekondigd, bestaan in een verandering van de geestelijke waardering van stoffelijke waarden. Het is altijd de grondslag daarvoor.

Het is dus in deze zin gesproken, te zeggen, dat een geestelijk reveil aanstaande is. Maar wij menen, dat eerst nog de spanningen van het jaar 1957 overwonnen zullen moeten worden - en die zijn naar ik meen zeer groot - al heb ik opzettelijk niet gesproken over de dreiging van een wereldoorlog, daar deze zich volgens mij niet zal verwerkelijken. Maar eerst zullen deze spanningen overwonnen moeten worden, voordat van een werkelijk geestelijk reveil sprake zal zijn. Dat betekent dus, dat het komen van een werkelijk geestelijk reveil nog verschoven moet worden naar eind 1958 of begin 1959 voor de eerste fase en een werkelijke ontwikkeling eerst na de overwinning van het dieptepunt van 1960.

Op het ogenblik is men nog te veel geneigd om een geestelijk reveil te zien als iets, dat je met woorden af kunt. Pas op het ogenblik, dat men zich op deze wereld realiseert, dat elke geestesgesteldheid slechts dan werkelijke waarde en betekenis krijgt, wanneer zij overal, dus ook in het stoffelijke, daadwerkelijke uitdrukking vindt, enfin... , wat zal ik er verder over praten. Dat weet u, dat het zover nog niet is, ach, dat heeft u zo vaak gezien. Ik geloof niet, dat het nodig is om daar verder commentaar aan te verbinden.

Vraag: Een vraag over depressie. Een bepaalde maand, waarin de gevolgen zichtbaar zijn.

Antwoord: Ja, wat noemt u een bepaalde maand? Bedoelt u, dat in Nederland in februari, maart de faillissementen van de middenstand zouden oplopen? Bedoelt u de financiële moeilijkheden van grote maatschappijen met gevolgen voor hun aandelen en een poging om dat op te vangen door hernieuwde emissies van obligaties en aandelen, zo ongeveer in juli, augustus? Ik kan natuurlijk falen, want ik ben niet onfeilbaar. Maar het neemt niet weg, dat ik deze overtuiging inderdaad heb.

Vraag: Is er devaluatie te verwachten?

Antwoord: Och, ik geloof niet, dat men het devaluatie zal noemen. Maar wat is er op het ogenblik sinds de laatste wereldoorlog feitelijk aan de gang? Het is toch een voortdurende devaluatie? Men kan de namen wel veranderen van dergelijke processen, maar de feiten niet. Het feit, dat de veel regeringen op het ogenblik zodanig de financiële touwtjes in handen houden, dat zij werkelijke crisisverschijnselen enigszins aan banden kunnen leggen, maakt dat de gewone mens er niet zo veel van merkt. Maar zeker zal een voortdurende devaluatie plaats vinden van vaste waarden en staatswaarden. Aandelen van sommige maatschappijen zullen ook heel sterk teruglopen. Het huizenbezit zal zeer zeker zijn nominale waarde behouden, zelfs in nominale waarde enigszins stijgen, maar altijd nog liggen ver onder zijn werkelijke vervangingswaarde. Dus ook hier is van een feitelijke devaluatie sprake.

Ik ben er mij van bewust, dat wat hier gezegd is, niet erg optimistisch is. Misschien mag ik op het einde enig optimisme eraan vast knopen, tenzij u bezwaar heeft. Optimistisch gezien: de wereld, in de afgelopen jaren, is meer en meer wakker geschud, begint op het ogenblik langzaam te ontwaken. Dat haar geeuwen van verveling en haar snikken van ontsteltenis in dit jaar op de voorgrond komen verhult voor ons waarschijnlijk nog het feit, zo wij dat op aarde willen waarnemen, van een werkelijk geestelijk ontwaken. Maar zeker is het, dat deze fase vooraf moet gaan aan een hernieuwde bewustwording van de mens, die zal leiden tot een aanpassing van zijn economie, zijn politiek en zijn menselijke waarden en zijn geestelijk streven zal richten op minder materiële dingen. Wanneer de mens leert te streven in zijn innerlijke wereld zoals hij het thans in de uiterlijke wereld heeft gedaan, zal hij in staat zijn zeer veel verder te komen en binnen betrekkelijk korte tijd, ten hoogste tweehonderd jaar, het totaal geestelijk peil van de mensheid te verhogen met zestig percent terwijl de intelligentie van de mens, vergeleken met de huidige, ongeveer verdrievoudigd is. Dit betekent dat hij met de intelligentie van het komende geslacht vergeleken, waarschijnlijk nog verviervoudigd wordt. Er komt eerst nog een verdere val van intellect, voordat een verdere stijging plaats zal vinden.

Dat een absolute verandering van moraal zich op het ogenblik dat een verval de huidige moraal kentekent, terwijl de nieuwe moraal nog niet is opgebouwd, geeft ons weer een pessimistische blik. Maar een feit is, dat het afbreken van het oude gepaard gaat met de opbouw van het nieuwe, ook al kan men door het oude het nieuwe thans nog niet zien. De wereld, waarin u leeft, is een interessante wereld. Wanneer het ook lijkt of alles zo somber is, als het zo stormt op die hele wereld, dan zou ik toch op willen merken, dat de eerste stormen, die hier zo komen eind februari, begin maart, in feite de aankondiging zijn van een Lente. Zo gaat het hier ook.

Een hernieuwde bloei van de mensheid, zij het in andere verhoudingen misschien dan thans, kondigt zich al nu aan in de schijnbare ondergang, die de hele wereld bedreigt. Ziet u het dus niet pessimistisch, maar zakelijk. Wij hebben op het ogenblik te maken met toestanden, die gemeten aan oude waarderingen en voor u ook zeker in uw eigen levensomstandigheden, negatief zijn. Maar uit dit negativisme bloeit datgene op, wat u thans geestelijk al nastreeft, een positief denken en streven in de wereld die een geestelijke bewustwording doormaakt en deze geestelijke bewustwording weet uit te drukken in een nieuwe en betere organisatie van het gehele stoffelijke bestel van deze wereld. Ik hoop, dat u dit niet ziet als een riem onder het hart steken, want dat is niet mijn bedoeling. Het was mijn bedoeling hier feiten vast te stellen, om u aan te tonen, dat er dingen gebeuren.

Vraag: Een vraag over geestelijke evolutie.

Antwoord: Dat deze geestelijke evolutie er zal zijn is zeker. Dat deze evolutie verwerkelijk zal worden is onze mening, gebaseerd op nu al waargenomen stromingen, maar geen zekerheid.

Zo, vrienden, nu hebben wij dat gedeelte klaar. Daar ben ik eigenlijk blij om. Ondanks alles vind ik deze dingen een klein beetje miniem. Ik wil nog een kort ogenblik uw aandacht vragen voor geestelijke waarden, die naar onze mening veel belangrijker zijn.

Het oproer onder de mensheid heeft in onze wereld veel geesten doen komen, die nog gebonden zijn aan het astrale gebied. Hun invloed zal zich zeker nog in de komende tijd op aarde geldend maken. Maar het opzienbarende, het vreugdige, verrassende feit doet zich voor, dat zeer velen van degenen, die gestorven zijn in haat en woede, bereikbaar zijn gebleken voor de invloeden van Liefde en Licht. Er is dus sprake van een geestelijk ontwaken, dat doorgevoerd tot op het astraal gebied zelf, de macht van de Lichtende Krachten van de Geest vergroot en daarmee betekent een teruggedrijven van de demonische, gedeeltelijk zelf geschapen demonische krachten, die op het ogenblik de mensheid nog regeren. Dat het juist hierdoor mogelijk wordt, dat degenen, die in steeds grotere getale als ingewijden naar de aarde zijn gezonden, hun werk intenser voortzetten, is begrijpelijk. De banden tussen de Sferen van het Licht en de wereld worden sterker. Ook in dit jaar.

Dat betekent, dat gezocht moet worden naar een nieuw middel en een nieuwe weg. Een nieuw middel om deze wereld bewust te maken van de geestelijke strijd, die zich overal afspeelt; een nieuwe weg om de mensheid toegang te verschaffen tot die gebieden, waar zij krachtens haar geestelijk bestaan toch ook op het ogenblik al recht heeft. De nieuwe scholingen, die aan alle kanten plaats vinden, bereiden de wereld voor op de nieuwe leer van de nieuwe Wereldleraar. Overal op de wereld in en buiten de kerken, speelt zich een proces af van vernieuwing; een proces, dat haast instinctief lijkend, in feite wordt geleid door Geestelijke Krachten van Hoog Licht en Hoog Bewustzijn. Het werken van al deze groepen, waarbij ons werk uiteindelijk misschien nietig is, zal gezamenlijk in staat zijn, naar ik meen, om de mensheid te verheffen boven zichzelf, d.w.z. boven de materiële voorstelling, die zij zich van mens-zijn heeft geschapen.

Dat hierbij thans zeer veel geliefde dingen zullen vallen, is een bijkomstig verschijnsel. Het feit is, dat de mens op het ogenblik toestreeft met de hulp van krachten, sterker dan ooit tevoren, naar een nieuw geestelijk ontwaken. Een ontwaken, dat met zich brengt het hernieuwd ontstaan en wel beheerst ontstaan van gaven, die bij veel mensen tijdelijk teloor zijn gegaan. Ik denk aan een steeds sterker optreden van telepathische verschijnselen, een steeds sterkere gevoeligheid voor paranormale invloeden, een opleven van het occultisme, een tijdelijk opleven misschien ook van de magie, uiteindelijk ondergaand in een nieuw priesterlijk gezag, dat niet alleen binnen, naar ook buiten kerken wordt gedragen door individuen - die krachtens eigen leven en innerlijke gesteldheid - in staat zijn de Lichtende Krachten een uitweg op aarde te verschaffen.

Dit laatste is zeer belangrijk. Van dit laatste zult u misschien al in het komende jaar de kentekenen zien op deze wereld.

Moeilijker dan stoffelijke omstandigheden is het voor ons in tijd te bepalen, wanneer zekere geestelijke factoren kenbaar zullen worden voor u. Maar dat deze Krachten bestaan, is zeker, vrienden. Dat het afgelopen jaar, naast voor u misschien zeer vele spanningen, dreigingen en onaangenaamheden, voor ons tevens mogelijkheden heeft gebracht, die ondanks de uiterste krachtsinspanning, die zij hebben gevraagd, een versterking betekenen van de Lichtende Krachten, een versterking van onze groep, zowel als van andere groepen, die ten goede streven in de geest, is toch wel iets, waarvoor wij dankbaar mogen zijn.

Ja, vrienden, geestelijk is er veel gebeurd in het afgelopen jaar. Geestelijk is er een zware strijd gevoerd in de laatste maanden. Maar wij kunnen nu al zeggen, dat de Krachten des Lichts de overwinning behaald hebben. Een overwinning, die nog bevestigd moet worden in feiten. Dat is waar. Maar een overwinning, die eenmaal behaald op het terrein van de geestelijke werkingen, ja, zelfs op astraal terrein al uitgedrukt, ongetwijfeld in de komende jaren sterker en sterker kenbaar zal worden in uw wereld. Een overwinning, die voor u bij de overgang betekent, een mogelijkheid om beter en sneller het Licht te bereiken dan ooit tevoren. Indien uzelf het Licht zoekt, zal er geen duistere kracht meer in staat zijn u ook maar een ogenblik van de weg af te voeren. De demonen der 19de eeuw sterven. De halfgoden van de 20ste eeuw wankelen op hun voetstukken.

Een nieuwe tijd, een nieuwe periode voor een nieuwe mensheid kondigt zich aan in onze wereld. Misschien dat ik daarom mag zeggen: Vrienden, wanneer in het komende jaar voor u soms de toestand somber lijkt, wanneer u zich af zit te vragen: "Waar gaat het naar toe?" gezien de

stoffelijke ontwikkeling, bedenk dan, dat al deze stoffelijke gebeurtenissen een schaduw zijn, vooruit geworpen door nieuwe geestelijke ontwikkelingen, dat al deze onaangenaamheden, die thans in de stof ontstaan, de crisisverschijnselen zijn van een materiële wereld, die een nieuw geestelijk bewustzijn aanvaarden moet, maar eerst zich stoffelijk daarop moet instellen.

Hierop vraag ik uw commentaar niet. Dat mag u voor uzelf geven. Ik geloof dat wij thans beter doen om te gaan pauzeren. Dan kunt u na de pauze de avond verder normaal voortzetten. Mag ik u danken voor uw aandacht? Goedenavond.

LEVEN IN HET HEDEN

Goedenavond vrienden,

Het is beter, wanneer wij de volgende week de vragen beantwoorden. U hebt deze avond al zoveel meer materiële stof gehoord, dat het misschien goed is, wanneer wij nog een klein ogenblik wijden aan de meer geestelijke aspecten.

Wanneer ik dan in deze tijd moet trachten te praten over geestelijke waarden en waarderingen, dan denk ik onwillekeurig aan het nieuwe jaar. Wanneer mijn volk Nieuwjaar viert, dan is dit een zeer eigenaardig feest. Draken dansen over de straten, gelukstekens worden boven de deuren geplakt. Overal klinkt het geknal en het gesis van vuurwerk. Het is een spectaculair feest. Wanneer ik dat nu ga vergelijken met uw Westerse opvatting van een oude mens, die heengaat en een jonge mens, die een nieuwe taak aanvaardt, dan is het mij of in deze beide wijzen van feestviering en voorstelling iets ligt van ons eigen geestelijk bestaan.

Een bekend spreekwoord zegt: De dwaas, die het nieuwe niet erkent, neemt het voor het oude. De dwaas, die meent het nieuwe te erkennen, noemt ook het oude nieuw. En zo gaat het met de jaarwisseling. Een willekeurige kalender is afgelopen en men heeft gedecreteerd: "Nu begint een nieuw jaar". En met dit decreet vaagt men alle boze geesten weg met geweld, men neemt zich nieuwe voornemens voor en bouwt voor zichzelf het idee op voor een totaal nieuw begin. En toch blijft het oude voortgaan.

Wanneer wij leven en wij komen te sterven, dan menen wij: "Nu gaat dit nieuw leven beginnen". En wij zijn soms als een dwaas, want in het nieuwe menen wij nog het oude te erkennen; dan leven wij in het duister. Wij leven in een waanwereld van nevel en zien niet, dat er iets veranderd is. Soms ook, menen wij als dwazen, dat een bepaalde gebeurtenis in ons leven in de plaats kan treden van de overgang en zo zien wij alle aspecten van ons eigen bestaan in een nieuw licht en toch is het hetzelfde gebleven. Daarom moeten wij eigenlijk de veranderingen in ons leven een ogenblik goed beschouwen. Wat kan er in ons veranderen? In mij kan niets veranderen, want ik ben eeuwig, deel van het Eeuwige. Slechts het bewustzijn dat ik heb over mijzelf, dat kan veranderen. En mijn wereld kan die dan veranderen? Eigenlijk niet. Want deze wereld is als ik, deel van het Eeuwige, van het Goddelijke. Zij is te allen tijde gelijk. En wanneer mijn bewustzijn over haar zich wijzigt en ik meen, dat zij zichzelf wijzigt, ben ik een dwaas. Want ik erken het oude niet en het nieuwe. Meen ik, dat alles gelijk blijft en dat niets zich vernieuwt, ben ik ook dwaas. Want mijn eigen bewustzijn vernieuwt zich. Daarom dit beeld voor een nieuw jaar.

Het begin van een nieuw jaar is een ogenblik van inkeer in het "IK". De mens denkt in zich na over zijn kwade eigenschappen en neemt zich voor deze te overwinnen. Soms doet hij dit met oliebollen en sentiment, soms met vuurwerk en draken. Maar het principe is gelijk. Wanneer wij menen, dat iets zich verandert, keren wij in onszelf en zeggen tot onszelf: "Ook wij zullen veranderen".

Nu is het natuurlijk niet dwaas om te zeggen: "Ik zal mijzelf - d.w.z. mijn bewustzijn betreffende mijn eigen leven en wezen - veranderen". Want er is niemand tevreden met dat, wat hij werkelijk is. Maar het is wel dwaas te menen, dat het voornemen maken, het erkennen van de fout, gelijk staat aan een verbetering. Ik heb wel mensen meegemaakt, die zeiden: "Volgend jaar gaat het beter". Maar er was eens een wijsgeer, die zei mij: "Gij droomt van een nieuw jaar, van een bloemenfeest, van lichtende boten op de rivier. Maar zeg mij; wanneer het zo is, is het heden, nietwaar?" Ja, dat was heden. "Zeg mij, wanneer het nieuwe jaar komt, dan blijft het heden, nietwaar?". Ik moest zeggen: "Ja". Toen zei hij tot mij: "Wat ben je dan dwaas, dat je verlangt naar wat komen gaat, maar verlang naar wat is. Leef in wat is en streef in wat is en jij zult zijn in alle tijden, in verleden en in toekomst".

Daaruit heb ik voor mijzelf in die tijd een les getrokken. Het is dwaasheid te ver vooruit te willen zien. Wanneer dit vooruitzien ligt in het heden, is het logisch. Maar het kan slechts dienen om mijn

houding in het heden te bepalen, nooit om mij te wijzen op wat ik doen moet in de toekomst of wat ik in de toekomst vermijden zal. Alle dingen liggen in het nu. Ook voor u. Ook voor mij. Zo ben ik gaan leven en gaan streven in het heden, totdat in dat heden een Licht kwam, dat voor mij een leraar werd. Deze leraar zei mij - ik breng het maar over in uw taal en woorden - "In het heden is de mens, die zich niet van zijn eigen oneindigheid bewust is. Maar wie zich van eigen oneindigheid bewust is, is van alle tijden en daar is heden noch verleden, toekomst noch werkelijkheid". Daarover heb ik lang gedacht. Ik heb erover gesproken op mijn wijze en ik heb dit geleerd: Zonder een heden leven kan ik niet. Dat kunt ook u niet. U kunt niet zeggen: "Deze wereld is onwerkelijk en ik verwerp haar en nu bestaat zij niet meer". Zij blijft voor u bestaan, want zij is een noodzaak voor uw bestaan. Maar wel kan ik zeggen: "Voor een kort ogenblik vergeet ik deze noodzaak van mijn bewustzijn om er later weer in terug te keren". En in mijn vlucht buiten mijn eigen tijd en tijdservaren vind ik dan iets nieuws. Een pulserende levende kracht, die als het maanlicht is, die in water valt. Dit voortdurend wisselend zilver, dat niet gaat en valt met de materie, die het beroert, maar die het wezen doortrilt van al wat het raakt. En zo gebonden in deze zilveren pracht vind ik voor mijzelf de rust en de kracht, die het mij mogelijk maakt de voor mijn bewustzijn noodzakelijke tijd te beleven en te ervaren in een voortdurend heden.

Leven in het heden, wil ook zeggen, niet leven, wat in een uur mogelijk is, maar steeds leven in wat thans een feitelijke werkelijkheid is. Niet zeggen: "Wat een uur geleden is gebeurd, werkt thans voort". Dit is dwaas. Zeggen: "Wat een uur geleden voor mij gebeurd is, is een deel van de toestand, waarin ik mij thans bevind". Het is mede door mijn verleden, wat in mijn bewustzijn achter mij ligt, door daden gedreven. En ik zal ongetwijfeld daaruit een toestand kunnen verwerven of scheppen, die toekomst is, maar op dit ogenblik heb ik noch met het verleden noch met de toekomst iets te doen. Indien ik nu handel naar mijn thans zeker weten, naar mijn thans in mij levend geloof, kan ik niet anders handelen dan goed of definitief kwaad. Er bestaan dan, zo levend, geen tussentonen van grijs, iets donkerder of iets lichter.

Deze bestaan alleen voor de mens, die voortdurend zijn verleden en toekomst beschouwt en zijn heden verwaarloost. Daarom is het zo moeilijk, wanneer je leeft in een toekomstig bestaan en wat dadelijk gaat komen of met een terugblik op het verleden, dat zo-even gebeurd is of jaren ver terug ligt; dan is het zo moeilijk te weten wat is goed en wat is kwaad? En wat is mijn leven en wat is de ontkenning van mijn leven? Maar wanneer ik mij beperk tot het heden, dan zijn er op dit ogenblik slechts waarden, die wit zijn en aanvaardbaar en goed of zwart. Ik ga dan niet met mijzelf overleggen, wat zou kunnen zijn morgen of wat is geweest gisteren. Dit zijn waarden, die voor mijzelf niet belangrijk zijn.

Zoals de wijsgeer zegt: "Het kostbaar amalgaam, geboren uit goud en kwik, zal eens tot goud worden. Maar wie het behandelt als goud, is een dwaas, want goud is het niet. Wie het behandelt als kwik, is evenzeer dwaas, want hij verwerpt de kostbaarheid. Maar wie wetend: het is een samenstel en het samenstel bewaart voor wat het is, vindt daarin de waarde van het goud en de eigenschap van het kwik en scheidt deze beide, wanneer de tijd daartoe is gekomen en is rijk in het bezit van beide waarden". Het leven van een mens is een amalgaam van materie, die dragend is van het goud, zijn Geestelijke Licht. Beseft men dit, dan kan men beide als eenheid verwerken en dragen en zal deze eenheid voortdurend zo beschouwen, tot het ogenblik gekomen is, dat men zegt: "Nu moet ik deze scheiden, hier het goud van mijn geest en daar het vloeiend werk van de materie".

Zo gaat het met ons geestelijk gelijk. Wanneer ik voor mijzelf zeg: "Er is geestelijke waarheid in de waan van mijn wereld, is dit waar, maar in mij zijn zij tot eenheid versmolten. Zo dien ik te leven naar deze tweeheid en te handelen naar deze tweeheid en mag ik mij niet beroepen op het Geestelijk Licht alleen of alleen op de waan van mijn omgeving: de tweeheid van beide is mijn werkelijkheid en door deze thans als werkelijkheid te beschouwen, kan ik ze dadelijk delen en splitsen, wanneer de noodzaak komt in het Gouden Geestelijk Licht en het vormbewustzijn, waaruit het Licht voor mij geboren werd". Op deze wijze zou ik u willen raden om ook uw oude en nieuwe jaar te zien. Schijnbaar is hier een grens gesteld. Maar verleden en toekomst vloeien te allen tijde samen. Het heden is het amalgaam, waarin beide tegenwoordig zijn. Handel dan naar het heden, leef in het heden. Wanneer de noodzaak komt en uw bewustzijn het mogelijk maakt, zult u beide gelijktijdig en volledig bezitten: verleden en toekomst en in uw zijn weten: Dit al gelijkelijk (in gelijke mate; red.), is deel van mijn wezen.

Mag ik, misschien vermeet (Durf; Red.) ik mij, te simpel te spreken voor uw grote wijsheid? Uw vriendelijke lach zegt mij, dat het gewicht van mijn woorden u voldoende is. Sta mij dan toe om dan nog enige spreekwijzen aan te halen ter bevestiging van mijn woorden.

In de grotten der onderwereld leeft de draak. Wie de draak nadert met het zwaard van de geest, kan haar bedwingen, maar niet doden.

In de hemelen leeft de witte draak. Wie haar nadert, zijn ogen sluitend voor zijn licht en vuur, kan haar naderen, maar niet bedwingen.

Maar wie af kan dwalen tot in de onderste grot en stijgen tot de hemelse draak en beiden verenigt, is draak met hen en leeft in duister en Licht tegelijk.

Hier wordt weergegeven de twee-eenheid van bereiking, die door tweeledige beleving in elk wezen kan ontstaan. En dan, misschien, wat humoristisch, deze:

Verleden en toekomst zijn als twee vrouwen, die kijven op de binnenplaats. De man, die zijn oren niet sluit, zal niet kunnen werken of denken. Zijn penseel zal geen wijsheid schrijven, zijn denken zal geen vrucht dragen en zijn handel zal verlies betekenen. Zo gelukkig de man, die zijn oren sluit voor de vrouwen, want hem is welvaart en denken gegeven.

En nu bedenke men wel, dat ik met deze vrouwen natuurlijk niet bedoel de westerse vrouwen, ofschoon die ongetwijfeld evenzeer soms met elkaar praten op een wijze, die voor de man oorverdovend, misschien zelfs verblindend is. Maar in mijn land, waar de vrouwen leefden op binnenplaatsen en waar de man behoorde tot de wereld buiten, was vaak het gepraat in de binnenkamers voldoende om de uiterlijke werkzaamheid van de man te belemmeren. Breng het over op uw eigen wezen. Indien in u de gedachten teveel praten, zult u niet komen tot goede daden noch tot goede gedachten, want het getreuzel, van wat in u bezig is met nietigheden, belemmert u grote dingen te doen of althans te zien in uw gedachten.

Zo is er nog één gezegde: "De koning der demonen vlucht voor een muis". Ja, dat is niet meer dan dit. Het is een heel kort gezegde. Maar het zegt alles: Een muis is nietig. De koning der demonen is een zeer groot machtig heer. Maar voor die ene kleine muis is hij angstig. Zo gaat het de mens ook. De mens is in zijn bewustzijn en vermogen als koning der demonen, maar de muis van een stoffelijk peil, een stoffelijke angst, jaagt hem op de vlucht. Zo zal men kunnen zeggen: Mens en geest belemmeren hun eigen bewustwording door het onbelangrijke te vrezen en zo (om) het belangrijke te (kunnen) zien.

Nu heb ik u voldoende spreuken gegeven. Nu wil ik u nog één spreuk geven, die is niet van mijn volk noch van mijn tijd, maar misschien ook dienstbaar. Bedenk wel, dat hij, die twee auto's in de garage heeft, twee keer wegenbelasting betaalt. Wie twee godsdiensten heeft, belast wordt met de zonden van twee geloven en de rekeningen van twee kerken. Doch dat hij, die in zichzelf één gedachte draagt, hij met deze gedachte alleen koning is van het geestelijk rijk van zijn wereld en de vrede vindt in zijn stoffelijk bewustzijn daarvan. Dat is een spreuk, die van onze vriend Henri komt en die, naar hij meent, paste bij mijn betoog.

Vrienden, er is niet veel te zeggen over deze dingen, dat niet duizend keer gezegd is. Maar wordt ook niet geschreven, dat de herhaling soms de wijsheid door doet dringen? Zo is mijn voortdurend terugkomen op bepaalde punten van uw bestaan, o.a. uw eigen tweeheid, niets anders dan een poging om als de druppel, die de steen uitholt, te doen doordringen tot u, dat de eenheid van uw wezen werkelijkheid is en elke overweging van deze tweeheid pas dan belangrijk wordt, wanneer voor uzelf de scheiding in het bewustzijn al zich heeft voltrokken.

Mijn vrienden, mag ik hopen, dat ik met deze woorden uw verwachtingen niet beschaamd heb noch tekort ben geschoten aan mijn eigen verplichtingen?

Goedenavond.